

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ПРИБ РОБОТІ З РІЗНИМИ ТИПАМИ СІМЕЙ

Знання особливостей сім'ї дозволить класному керівнику більш точно попередити і коректувати вади сімейного виховання.

1. Сім'я, в якій «важкі» батьки. Це часто одинока мати, якій дитина заважає влаштувати особисте життя. Атмосфера в такій сім'ї характеризується холодністю, байдужістю. Для досягнення контакту з такою сім'єю класний керівник може застосувати таку стратегію:

- Розташувати матір до себе, заручитися довірою, якщо вона поставиться насторожено, не поспішати ображатися;
- Спробувати подивитися на себе очима матері. Це допоможе краще зрозуміти і контролювати своє до неї ставлення;
- Зацікавити долею підлітка, пробудити відповідальність за його і її, матері, майбутнє;
- Делікатно, тактовно доторкнутися до потаємних почуттів, природного бажання матері влаштувати своє особисте життя, пробудити в ній потребу в душевних контактах з дитиною, в обміні думками, спільному вирішенні повсякденних життєвих проблем. Спробувати відкритися дитині, розповісти їй про плани свого особистого життя.

2. Сім'я, де панує бездоглядність. У сім'ях цього типу батьки, як правило, вживають алкоголь. Для батьків і матерів характерною є обмеженість, бідність почуттів, відсутність духовних зв'язків з дітьми. Завдання класного керівника - терпляче, без повчання і докорів довести батькам згубність їх «способу життя» на зростаючу особистість, звернути увагу на випробувані підлітком переживання, біль, сором і образу за

батька й матір, провідних аморального життя. З'ясувати, хто з батьків має найбільший авторитет у сім'ї, хто може стати опорою у зміні досвіду, умов життя. Підлітка необхідно включити в більш широке спілкування з оточуючими людьми, морально підтримати, встановити контроль.

3. Сім'ї, які характеризуються педагогічної неграмотністю батьків. У такій сім'ї батьки не розуміють дітей, виявляють повне незнання методів впливу, недооцінюють значення сімейного виховання, підривають авторитет школи і вчителів. Завдання класного керівника - сформувати у батьків потребу в педагогічних знаннях через проведення з ними консультацій, включення в систематичну і методичну роботу школи з батьками учнів. І ще: навіяти думку про те, що всі діти потребують освічених батьків.

4. Сім'ї, в яких віддається пріоритет матеріального благополуччя над духовним життям. У таких сім'ях діти, як правило, ростуть егоїстами, практичними споживачами. І батьки ці якості заохочують. Завдання класного керівника - змінити орієнтацію батьків тільки на матеріальні цінності, зацікавити внутрішнім духовним світом. Добре допомагає «дипломатичний підхід» при зустрічах з батьками вдома, у школі використовувати непрямий вплив, спираючись на їхні здорові інтереси, наводячи при цьому приклади з життя інших родин, на служіння людям, доброту, благородство вчинків.

5. Сім'ї, в яких батьки пред'являють дітям завищені вимоги, які межують з жорстокістю. У таких сім'ях дітей карають, часто фізично, за найменшу провину. І, як результат, діти ростуть жорстокими і озлобленими. Завдання класного керівника - довести батькам, що з дитиною необхідно спілкуватися як з рівним, відмовлятися від дій з позиції сили, ставитися до нього як до людини, яка має право на самостійність і повагу, що терпіння і поблажливість до дитини - головний засіб у вихованні.